ZDRAVÉ DOMY INTERIÉR 2023 // HEALTHY HOUSES INTERIOR 2023

ZBORNÍK Z KONFERENCIE
CONFERENCE PROCEEDINGS

14 - 15 Máj 2015
Medzinárodná konferencia
Fakulta architektúry a dizajnu
STU v Bratislave
Ekocentrum Hrubý Šúr

May 14 - 15, 2015
International conference
Faculty of Architecture and
design STU in Bratislave
Ekocentrum Hrubý Šúr

SPEKTRUM STU

Zborník abstraktov z medzinárodnej konferencie
Zdravé domy - interiér 2023, Bratislava 03-04. Október 2023
Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave, OZ ArTUR

Vydanie obsahuje tlačený zborník abstraktov a CD s elektronickou formou zborníka plných verzií príspevkov.

Konferencia sa konala pod záštitou projektov: Žiť zodpovedne so zmenou klímy, podporeného z nórskych grantov a štátneho rozpočtu SR KEGA č. 002STU-4/2022 Interiérová tvorba - miznúce dedičstvo a jeho digitálna obnova, APVV 16-0567 Identita SK a ERASMUS plus projekt DESIRE - "Design for all Methods to Create Age Friendly Housing"

Zostavovatelia: Veronika Kotradyová, Zuzana Kierulfová

Návrh obálky / grafická úprava: Monika Hencová
Preklady abstraktov do slovenského anglického jazyka: Monika Hencová

Vydala Slovenská technická univerzita v Bratislave
vo Vydavateľstve SPEKTRUM STU
ISBN 978-80-227-5343-2
All rights reserved

Organizátori konferencie:
Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave
Architektúra pre trvalo udržateľný rozvoj OZ ArTUR
Fakulta architektúry VUT v Brně
Sdružení hliněného stavitelství, o.s.

Partner konferencie:
EUROPLAC, BLUM

ZDRAVÉ DOMY INTERIÉR 2023 // HEALTHY HOUSES INTERIOR

ZBORNÍK Z KONFERENCIE
CONFERENCE PROCEEDINGS

OBSAH
// CONTENTS

ČLOVEK A INTERIÉR

6 **Veronika Grand Brunckovа //** Humanizácia nemocničného prostredia

7 **Veronika Kotradyová //** Prostredie priateľské k veku/Projekt desire

8 **Soňa Otiepková //** Nová farebnosť

9 **René Baďura //** Humanita v dizajne/HU-Volution

TECHNICKÉ A MATERIÁLOVÉ INOVÁCIE V INTERIÉROVEJ TVORBE

10 **Blanka Benková //** Inovatívne použitie nábytkových kovaní

11 **Rastislav Žákovský //** Uplatnenie akustických produktov INOIS® v interiéri

12 **Miroslav Hudák //** Trendy čalúneného nábytku očami obchodníka a výrobcu

INTERIÉROVÁ TVORBA MINULOSTI A JEJ ZACHOVANIE

13 **Kolektív ÚIV //** Interiérová tvorba - miznúce dedičstvo a jeho digitálna obnova

14 **Vladimír Hain //** Viacdimenzionálny model - edukačno-tvorivý nástroj

15 **Sabina Jankovičová //** Sobášne siene na Slovenku z obdobia normalizácie

INTERIÉROVÁ TVORBA MINULOSTI A JEJ ZACHOVANIE

16 **Veronika Kotradyová, Wanda Borysko, Zuzana Turlíková //** Interdisciplinarita/transdisciplinarita pri vzdelávaní dizajnérov a architektov

18 **Ivan Petelen //** Bilancovanie 33 rokov ÚIV

19 **Miroslav Debnár //** Ateliér interiérového dizajnu VŠVU

20 **Elena Farkašová //** Vzdelávanie budúcich interiérových dizajnérov

21 **Martina Uhrinová, Milan Illes //** Slovenská asociácia interiérových dizajnérov - SAID

22 **Boris Bršel //** Výkresová dokumentácia v službách výrobnej praxe

23 **Adam Tóth //** Vyučovanie dizajnu interiéru na škole umeleckého priemyslu

HLINA V KONTEXTE ZMENY KLÍMY

25 **Zuzana Kierulfová //** Žiť zodpovedne so zmenou klímy

26 **Alexandre Douline //** Rozvoj odvetia hlineného stavebníctva vo francúzsku

27 **Henrich Pifko //** STN pre hlinené stavebné konštrukcie

UDRŽATEĽNOSŤ A REGIONÁLNY ROZVOJ

28 **Eliška Turanská //** Realizácie rekonštrukcií a novostavieb v regionálnom kontexte

29 **Marián Ontkóc, Veronika Kotradyová //** Regionálna identita v materiálnej kultúre

30 **Martin Čerňanský //** Lidová architektura a její udržitelnost

31 **Alina Negru //** Regio Earth. Cezhraničná vzdelávacia perspektíva

32 **Mária Pružincová //** Hlína pro lidi

OBNOVA HLINENÝCH DOMOV

33 **Silvia Gajdošová //** Obnova tradičného domu – návrh a prax

34 **Zdeněk Vejpustek, Jan Müller, Zuzana Fišarová, Lubor Kalousek //** Možnosti dokumentace a zaměřování historických hliněných staveb metodou laserového skenování

INOVÁCIE A TRENDY

35 **Simone Ruschmeier //** Hlinené tapety prefabrikovaná úprava

36 **Peter Coch //** Skúsenosti z realizácií hlinených povrchov v bytoch

37 **Roman Miškov //** Geopolyméry v prírodných stavbách

38 **Roman Bolcek //** Robotizace materiály a technologické trendy pro architekturu

39 **Michal Križo //** Hlinené konštrukcie prostredníctvom 3D tlače/Vesmírny potenciál

ING. ARCH. VERONIKA GRAND BRUNCKOVÁ

HUMANIZÁCIA NEMOCNIČNÉHO PROSTREDIA

Veronika Grand Brunckova je občianska aktivistka a architektka. Okrem práce v ateliéroch pomáhala pri vzniku Plánu Bratislava, pracovala na pražskom IPR a aj na projekte Inštitútu regionálneho rozvoja Bratislavského kraja. Založila občianske združenie Zdravé zdravotníctvo, s ktorým spolu s dobrovoľníkmi redizajnujú a humanizujú priestory slovenských zdravotníckych priestorov.

OZ Zdravé zdravotníctvo
www.zdravezdravotnictvo.sk
veronika.brunckova@gmail.com
zdravezdravotnictvo@gmail.com

autorka fotografie: Monika Kováčová, BSK

// HUMANISATION OF THE HOSPITAL ENVIRONMENT

Príspevok je zameraný na predstavenie ľahko implementovateľných nástrojov humanizujúcich zdravotnícke prostredie - osadenie umeleckých objektov v kombinácii s drevenými interiérovými prvkami a zeleňou - ktoré dokážu mať v priestore veľký pozitívny dopad. Takýto prístup, uskutočnený spolu s participáciou pacientov a zdrav. personálu, bude prezentovaný na projektoch OZ Zdravé zdravotníctvo v Poliklinike Karlova Ves. Predstavená bude aj spolupráca akademického, občianskeho a verejného sektora.
V druhej časti bude prezentovaný semestrálny výskum autorky realizovaný počas študijného pobytu na NUS Singapore, zameraný na humanizované prostredie a prístup k pacientom na vybraných zdravoníckych zariadeniach v Singapure.

The paper aims to introduce easy-to-implement tools to humanize the healthcare environment - the installation of art objects in combination with wooden interior elements and greenery - that can have a great positive impact in the space. Such an approach, carried out together with the participation of patients and health professionals, can have a positive impact on the environment. Healthy Healthcare will be presented at the projects of the Healthy Healthcare OZ in the Karlova Ves Polyclinic. Cooperation between the academic, civil and public sectors will also be presented. In the second part, the author's semester-long research conducted during her study stay at NUS Singapore, focusing on the humanized environment and access to patients at selected healthcare facilities in Singapore, will be presented.

PROF. ING. VERONIKA KOTRADYOVÁ, PHD.

PROSTREDIE PRIATEĽSKÉ K VEKU/PROJEKT DESIRE

Veronika Kotradyová je profesorkou na Fakulte architektúry a dizajnu STU V Bratislave, kde pôsobí od roku 2002. Venuje sa navrhovaniu s ohľadom na človeka a prostredie ako výskumník prostredníctvom interdisciplinárnych projektov najmä na platforme BCD-lab, pedagóg, praktizujúci dizajnér a konzultant.

Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave,
Ústav interiéru a výstavníctva,
BCDLab, www.bcdlab.eu
veronika.kotradyova@stuba.sk

Príspevok vznikol v rámci projektu DESIRE "Design for all Methods to Create Age Friendly Housing"

// AGE FRIENDLY ENVIROMENT/PROJECT DESIRE

Prednáška prezentuje výsledky medzinárodného projektu DESIRE, ktorý mapoval a vyvíjal vzdelávacie materiály pre tvorbu prostredia priateľského k veku pre projektantov, dizajnérov a užívateľov. Budú prezentované odporúčania pre tvorbu produktov, vnútorného prostredia. Prostredie priateľské k veku poskytuje komplexný komfort a univerzálne/adaptabilné riešenia neskôr upraviteľné pre akékoľvek druhy zdravotných problémov. Pri jeho tvorbe je potrebné dávať dôraz na vytvorenie prostredia podporujúceho sociálne interakcie a medzigeneračné výmeny a sociálnu inklúziu a je potrebné vytvoriť podporné prostredie pre spontánny pobyt a aktívne starnutie.

The lecture presents the results of the international DESIRE project, which mapped and developed educational materials for the creation of age-friendly environments for planners, designers and users. Recommendations for the creation of products, indoor environments will be presented. Age-friendly environments provide comprehensive comfort and versatile/adaptable solutions later adaptable for any kind of health problems. In its design, emphasis should be placed on the creation of an environment that promotes social interaction and intergenerational exchanges and social inclusion, and it is necessary to create a supportive environment for spontaneous stay and active ageing.

MGR.ART. SOŇA OTIEPKOVÁ

NOVÁ FAREBNOSŤ

Soňa Otiepková je produktová dizajnérka s 10-ročnou praxou. Bola spoluzakladateľkou spoločnosti s detským nábytkom Villo design. V súčastnosti sa podieľa sa na viacerých dizajnérsko-výskumných projektoch, zároveň pôsobí ako výskumníčka v oblasti farieb a materiálov v spolupráci so štúdiom "crafting plastics!". Je odbornou asistentkou na Ústave dizajnu, FAD STU v Bratislave.

Fakulta architektúry a dizajnu STU
v Bratislave,
Ústav dizajnu
sona.otiepkova@stuba.sk

foto: Adam Šákový

// NEW COLOR SCHEME

Prednáška sa zameriava na potenciál a možnosti farieb v kontexte udržateľnosti. Farby a farebné nátery významne prispievajú k znečisteniu životného prostredia mikroplastmi. Farba je v súčastnosti navrhovaná tak, aby vydržala oveľa dlhšie ako samotný produkt na ktorom je použitá. To vedie k používaniu syntetických a chemicky vylepšených farieb, čo ich robí neekologickými a ťažko recyklovateľnými. V prednáške budú odprezentované čiastočné výsledky doktorandského výskumu autorky na túto tému. Takisto bude zachytený vplyv a význam farby pri tvorbe nových materiálov a zároveň budú klasifikované a prezentované hlavné súčasné trendy a progresívne prístupy k tvorbe a používaniu farieb.

The lecture focuses on the potential and possibilities of colour in the context of sustainability. Paints and coloured coatings contribute significantly to microplastic pollution. Paint is nowadays designed to last much longer than the actual product on which it is applied. This leads to the use of synthetic and chemically enhanced paints, making them non-environmentally friendly and difficult to recycle. The talk will present partial results of the author's PhD research on this topic. The impact and importance of colour in the creation of new materials will also be captured, while the main current trends and progressive approaches to the creation and use of colour will be classified and presented.

DOC. AKAD. SOCH. RENÉ BAĎURA

HUMANITA V DIZAJNE/HU-VOLUTION

René Baďura je vysokoškolským pedagógom pôsobiacim na Katedre dizajnu nábytku a interiéru TU vo Zvolene, kde pôsobí od roku 1995. Venuje sa dizajnu (nábytkovému, produktovému), humanite resp. vnímaniu človeka a jeho života v rôznych prostrediach a situáciách s ohľadom na dizajn, zaoberá sa etikou dizajnu, pedagogike a v neposlednom rade umelecko-vedeckým výskumom v predmete vyššie uvedených činností.

Drevárska fakulta, TU vo Zvolene,
Katedra dizajnu nábytku a interiéru
badura@tuzvo.sk

// HUMANITY IN DESIGN/HU-VOLUTION

Prednáška sa zameriava na pochopenie a vnímanie života všetkých ľudských bytostí v priestore. Predstavuje spôsob prístupu k tvorbe (dizajnu) pomôcok, nábytkových prvkov a doplnkov, nábytku a v neposlednom rade interiéru s prihliadnutím na požiadavky od detí po seniorov, od krátkodobo po trvalo limitovaných ľudí. Práca so študentami a ich orientácia v problematike – príklady výstupov.

The lecture focuses on the understanding and perception of the life of all human beings in space. It presents a way of approaching the creation (design) of aids, furniture elements and accessories, furnishings and last but not least interiors, taking into account the requirements from children to the elderly, from the short-term to the permanently limited people. Work with students and their orientation to the issues - examples of outcomes.

MGR. BLANKA BENKOVÁ / BLUM

INOVATÍVNE POUŽITIE NÁBYTKOVÝCH KOVANÍ

V súčasnosti zastupuje Blanka Benková rakúsku firmu Julius Blum na Slovensku na pozícií vedúca Reprezentácie a zároveň už 10 rokov predstavuje túto značku na slovenskom trhu. Viac ako 20-ročné skúsenosti v nábytkárskom odbore využíva pri práci a technickom poradenstve pre obchodných partnerov a výrobcov nábytku. Štúdium absolvovala na fakulte MFF UK v Bratislave v odbore matematika - deskriptívna geometria.

Julius Blum GmbH
Zastúpenie pre Slovensko
Tuhovská 29
831 06 Bratislava
E-Mail: blanka.benkova@blum.com
www.blum.com

// INNOVATIVE USE OF FURNITURE HARDWARE

Realizujte dizajnové trendy spolu s nami! Pri vývoji našich nových výrobkov sa inšpirujeme aktuálnymi trendmi. Jednoducho popustite uzdu svojim predstavám a vytvorte individuálne obytné priestory. Blum Inspirations predstavuje kreatívne riešenia skriniek do každého obytného priestoru a tipy k ergonómii, úložnému priestoru, pohybu a dizajnu. Pocket systémy REVEGO otvárajú úplne nové pohľady na možnosti využívania multifunkčných priestorov. Rýchle sprístupnenie kompletných obytných priestorov na použitia a jednoduché uzavretie pri ich nepoužívaní podporuje všestranné domáce prostredie a ponúka úplne nové možnosti dizajnu malých i veľkých miestností.

Realise design trends with us! We take inspiration from current trends when developing our new products. Simply unleash your imagination and create individual living spaces. Blum Inspirations presents creative cabinet solutions for every living space and tips on ergonomics, storage, movement and design. REVEGO Pocket Systems open up completely new perspectives on the possibilities of using multifunctional spaces. Quickly making complete living spaces available for use and easily closing them off when not in use promotes a versatile home environment and offers entirely new design possibilities for small and large rooms.

RASTISLAV ŽÁKOVSKÝ / EUROPLAC

UPLATNENIE AKUSTICKÝCH PRODUKTOV INOIS® V INTERIÉRI

Rastislav Žákovský je odborník s 20 ročnou praxou, ktorý sa zaoberá konzultáciami, poradenstvom a predajom dyhovaného materiálu. Posledných 10 rokov prezentuje výrobky spoločnosti europlac z Topoľčian, inovatívneho výrobcu dyhovaných materiálov.

Business partners Slovakia s.r.o.
/ FORNIER
zakovsky@bpsk.sk

// APPLICATION OF INOIS® ACOUSTIC PRODUCTS INDOORS

Prednáška o dyhovaných akustických produktoch sa zaoberá ich účelom, konštrukciou a využitím. Tieto produkty sú navrhnuté tak, aby zlepšili akustiku miestnosti, absorbovali zvuk a minimalizovali ozveny. Vyrábajú sa v kombinácii s prírodnou dyhou, čo zabezpečuje estetický vzhľad a kvalitné zvukové vlastnosti. Prednáška zahŕňa aj spôsoby inštalácie a prispôsobenia týchto dosiek rôznym prostrediam, ako sú kancelárie, konferenčné miestnosti a hudobné štúdia. Diskutuje sa aj o ich ekologických výhodách a vplyve na pohodlie a produktivitu ľudí v danom prostredí. Tieto produkty sú neoddeliteľnou súčasťou moderného dizajnu interiérov a akustického riešenia.

The lecture on veneered acoustic products deals with their purpose, construction and use. These products are designed to improve room acoustics, absorb sound and minimize echoes. They are manufactured in combination with natural veneer, which provides an aesthetic appearance and high quality acoustic properties. The lecture also covers how to install and adapt these boards to different environments such as offices, conference rooms and music studios. Their environmental benefits and impact on the comfort and productivity of people in the environment are also discussed. These products are an integral part of modern interior design and acoustic solutions.

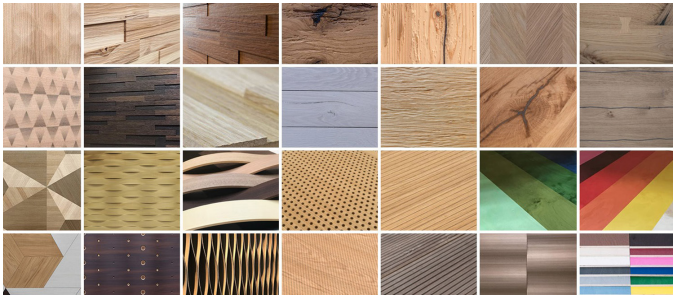

MIROSLAV HUDÁK / NESIA

TRENDY ČALÚNENÉHO NÁBYTKU OČAMI OBCHODNÍKA A VÝROBCU

CEO a founder spoločnosti NESIA, ktorá vyrobila a predala desaťtisíce kusov čalúneného nábytku a dodáva a nakupuje tovary a materiály v rámci celej Európy. Vo firemnej filozofii majú svoje silné miesto potreby a očakávania klientov a na základe všetkých skúseností a poznatkov sa tu tvoria kolekcie nábytku pre široké spektrum využitia.

info@nesia.sk
www.nesia.sk

// UPHOLSTERED FURNITURE TRENDS THROUGH THE EYES OF THE RETAILER AND MANUFACTURER

Témou chceme zachytiť súčasné trendy v čalúnenom nábytku, dizajn, materiály, ale najmä očakávania a kritériá spotrebiteľa/klienta a tiež definície základných rozdielov v odbornom a laickom pohľade na kvalitu produktu a jeho jednotlivých detailov. Prednáška poukáže na spôsoby, ako sa snažia výrobcovia zaujať pozornosť a priazeň spotrebiteľa a zároveň na dôležitosť pozície a roly dizajnéra v procese nákupu čalúneného nábytku.

The theme we want to capture the current trends in upholstered furniture, design, materials, but above all the expectations and criteria of the consumer/client and also the definition of the basic differences in the professional and lay view of the quality of the product and its individual details. The lecture will highlight the ways in which manufacturers try to attract the attention and favour of the consumer and also the importance of the designer's position and role in the upholstered furniture purchasing process.

KOLEKTÍV ÚIV

INTERIÉROVÁ TVORBA - MIZNÚCE DEDIČSTVO A JEHO DIGITÁLNA OBNOVA

Ústav interiéru a výstavníctva sa vyprofiloval ako samostatný subjekt Fakulty architektúry STU v roku 1990. Jeho poslaním i ambíciou je nadviazať na základné piliere a tradičné hodnoty slovenskej interiérovej architektúry. Výskumné aktivity ústavu sú úzko previazané s navrhovaním interiéru, mobiliáru, ich vplyvmi na humanizáciu, kvalitu životného prostredia a zdravie človeka. Predmetom skúmania je rozsiahly komplex atribútov týkajúcich sa interiérovej tvorby, mapovanie a generovanie znakov identity na území SR.

Doc. Ing. arch. M. C. Hronský PhD., Ing. D. Kočlík, ArtD., Ing.arch. K. Morávková, PhD
Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave, Ústav interiéru a výstavníctva, http://www.insk.eu/
dusan.koclik@stuba.sk

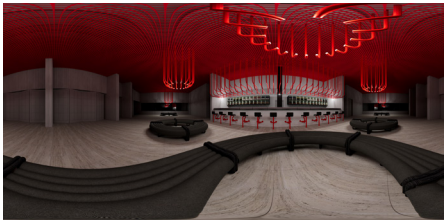

// INTERIOR DESIGN - DISAPPEARING HERITAGE AND ITS DIGITAL RENEWAL

Prednáška prezentuje aktuálne výsledky projektu KEGA 002STU-4/2022 ktorý nadväzuje na projekt KEGA 022STU-4/2017 Interiér na Slovensku. V projekte bol zmapovaný vývoj z oblasti interiérovej tvorby na Slovensku, predovšetkým druhej polovice 20 storočia po súčasnosť. Experimentálne bolo digitálne zrekonštruované vybraté zaniknuté dielo. Metóda bola nazvaná, „digitálna obnova" architektonického a interiérového diela. Táto metóda nedokáže a ani nemá nahrádzať skutočnú záchranu a obnovu diela, avšak v mnohých prípadoch je to dnes už jediná zostávajúca možnosť. Predovšetkým pri kultúrnom a duchovnom dedičstve, ako sú interiéry, ktoré už zo svojej krátkodobej povahy, objektívne ani nie je možné zachovávať.

The lecture presents the current results of the project KEGA 002STU-4/2022 which is a follow-up to the project KEGA 022STU-4/2017 Interior in Slovakia. The project mapped the development of interior design in Slovakia, especially from the second half of the 20th century to the present day. A selected extinct work was experimentally digitally reconstructed. The method was called, "digital restoration" of architectural and interior work. This method cannot and is not intended to replace the actual rescue and restoration of a work, but in many cases it is now the only remaining option. Particularly for cultural and spiritual heritage, such as interiors, which, by their short-term nature, are objectively not even possible to preserve.

ING. ARCH. VLADIMÍR HAIN, PHD.

VIACDIMENZIONÁLNY MODEL - EDUKAČNO-TVORIVÝ NÁSTROJ

Je autorizovaný architekt, ktorý pôsobí aj na Fakulte architektúry a dizajnu STU. Digitálnym technológiám, ich využitiu v architektúre a najmä pri prezentácii industriálnych pamiatok sa venuje dlhodobo. Publikuje v odborných periodikách, zúčastňuje sa architektonických a urbanistických súťaží a spolu so svojimi kolegami získal niekoľko domácich a medzinárodných ocenení. Skúsenosti v oblasti digitalizácie získal prostredníctvom ročného štúdia v zahraničí v Gente (Belgicko).

Ing. arch. Vladimír Hain, PhD.
Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave,
Ústav konštrukcií v architektúre a inžinierskych stavieb.
vladimir.hain@stuba.sk

// MULTIDIMENSIONAL MODEL - AN EDUCATIONAL AND CREATIVE TOOL

Projekt sa zameriava na výskum a aplikáciu inovatívnych metód vzdelávania v oblasti priestorovej tvorby, najmä architektúry, urbanizmu a dizajnu, s cieľom následnej implementácie do súčasného vzdelávacieho programu tzv. „vertikálnych ateliérov" orientovaných na aplikáciu nových technológií pri prezentácií historického, súčasného a budúceho vývoja mestských sídel. Vychádzajúc z neuspokojivého urbanistického vývoja sídel na Slovensku úlohou projektu je vytvorenie platformy na závažnejšie experimenty v navrhovaní, realizovaním viacdimenzionálneho modelu na prípadovej štúdii v Bratislave, softvérového a realizačného zabezpečenia, ako aj následné vyhodnotenie a publikovanie výsledkov. Príspevok vznikol v rámci projektu Kega 031STU-4/2022

The project focuses on the research and application of innovative methods of education in the field of spatial creation, especially architecture, urbanism and design, with the aim of subsequent implementation in the current educational programme of "vertical studios" oriented to the application of new technologies in the presentation of historical, current and future development of urban settlements. Based on the unsatisfactory urban development of settlements in Slovakia, the task of the project is to create a platform for more serious experiments in design, by implementing a multidimensional model on a case study in Bratislava, software and implementation support, as well as the subsequent evaluation and publication of the results. The paper was written within the project Kega 031STU-4/2022

MGR. SABINA JANKOVIČOVÁ, ARTD.

SOBÁŠNE SIENE NA SLOVENKU Z OBDOBIA NORMALIZÁCIE

Venuje sa umeniu vo verejnom priestore od roku 2005. Je autorkou prvého súpisu diel vo verejnom priestore v roku 2012 Sochárske diela na území Bratislavy a doplnené vydanie v roku 2022. Spolupracuje s mestom Bratislava a Trnava pri ochrane a umiestňovaní nových diel do verejného priestoru. Pre GMB a BSK robí výskum diel vo verejnom priestore. V roku 2021 začala mapovať sobášne siene najprv na území BSK plošne a vybrané lokality po celom Slovensku. Spolupracuje so Slovenským múzeom dizajnu pri zaradení diel z verejného priestoru do zbierok.

Slovenské múzeum dizajnu

// MARRIAGE HALLS IN SLOVAKIA FROM THE PERIOD OF NORMALIZATION

Prednáška predstavuje fenomén sobášnych sienní, ktoré boli navrhované v 70. a 80. rokoch. Štátna kultúrna politika cielene podporila vznik týchto obradných priestorov s ideologickým zámerom, ale s pozoruhodnými výsledkami v rámci interiérového dizajnu. Na realizáciu boli vyčlenené finančné prostriedky, čo prispelo ku kvalite výtvarných diel aj dizajnu. Sobášne interiéry vznikali ako na mieru nadizajnované návrhy vypracované do posledného detailu. Od počiatku boli výsledkom cielenej spolupráce architektov a architektiek s výtvarníkmi a výtvarníčkami, výsledkom čoho sú jednotné zladené interiéry s hodnotnými výtvarnými dielami.

The lecture introduces the phenomenon of marriage halls, which were proposed in the 1970s and 1980s. State cultural policy purposefully encouraged the creation of these ceremonial spaces with ideological intent, but with remarkable results in terms of interior design. Funds were allocated for the implementation, which contributed to the quality of both the artworks and the design. The wedding interiors were created as bespoke designs worked out to the last detail. From the beginning, they were the result of a focused collaboration between architects and women architects and artists, resulting in uniformly matched interiors with valuable artworks.

VERONIKA KOTRADYOVÁ, WANDA BORYSKO, ZUZANA TURLÍKOVÁ

INTERDISCIPLINARITA/TRANSDISCIPLINARITA PRI VZDELÁVANÍ DIZAJNÉROV A ARCHITEKTOV

Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave
veronika.kotradyova@stuba.sk
wanda.borysko@gmail.com
zuzana.turlikova@stuba.sk
www.fa.stuba.sk
www.bcdlab.eu

Mgr. art. Wanda Borysko, ArtD. Vyštudovala kulturológiu na Jagelovskej Univerzite v Krakove v Poľsku. Absolvovala bakalársky stupeň na Fakulte Produktového Dizajnu Akadémie Výtvarného Umenia J. Matejka v Krakove a staž na Mimar Sinan Fine Arts University v Istambule. Absolvovala magisterské a doktoranckie štúdium dizajnu na FAD STU v Bratislave. Vo svojej praxi a výskume sa venuje interdisciplinárnemu prístupu k významu dizajnu a dizajnérskej praxe. Zameriava sa najmä na možnosti výskumu, ktoré ponúka prepojenie dizajnu, humanitných a spoločenských vied.

Zuzana Turlíková je odbornou asistentkou FAD STU. Vo svojom akademickom výskume a pedagogickej praxi sa venuje metodike interdisciplinárneho dizajnérskeho procesu, tímovej práci a rozvoju mäkkých zručností budúcich dizajnérov v projektoch prepájajúcich vzdelávanie a prax. Pracuje tiež ako konzultantka a dizajnérka projektov s pridanou hodnotou a spoločenským presahom; zameriava sa na malé a stredné podniky a start-upy.

Veronika Kotradyová - profil je na str. 8

// INTERDISCIPLINARITY / TRANSDISCIPLINARITY IN THE EDUCATION OF DESIGNERS AND ARCHITECTS

Profesia a kompetencia dizajnéra sa v súčasnosti transformuje a jeho miesto je v interdisciplinárnom tíme pri nachádzaní riešení komplexných úloh a pri tvorbe inovácií nielen ako výtvarník a kreatívec, ale aj líder, sociálny pracovník a facilitátor. Preto sa rozširuje aj potreba rozvíjať v dizajnéroch a architektoch paletu zručností cez priame skúsenosti, ideálne získané už počas štúdia. Tento jav je na FAD STU pochytený niekoľkými predmetmi, zadaniami ateliérov a projektami spoluprác s praxou. Prednáška prezentuje metodiku a výstupy interdisciplinárneho charakteru z predmetov Humanizácia mikroprostredia, napr. návrh pôrodného domu so snahou o humanizáciu slovenského pôrodníctva v spolupráci s OZ Duly; ako aj výstupy predmetu Interdisciplinárna spolupráca v praxi, predovšetkým zo spolupráce s Metropolitným inštitútom Bratislavy v roku 2023 na projekte Mesto pre deti, kde študenti navrhli úpravy verejného priestoru v duchu tzv. taktického urbanizmu v okolí ZŠ na Budatínskej ulici v Petržalke s cieľom naplniť potrebu slobodného pohybu a samostatnosti.

The profession and competence of the designer is currently transforming and his/her place is in the interdisciplinary team in finding solutions to complex challenges and in creating innovations not only as an artist and creative, but also as a leader, social worker and facilitator. Therefore, the need to develop in designers and architects a range of skills through direct experience, ideally acquired during their studies, is also expanding. This phenomenon is captured at FAD STU by several courses, studio assignments and collaborative practice projects. The lecture presents the methodology and outputs of interdisciplinary character from the course Humanization of microenvironment, e.g. the design of a maternity house with an effort to humanize Slovak obstetrics in cooperation with OZ Duly; as well as the outputs of the course Interdisciplinary cooperation in practice, especially from the cooperation with the Metropolitan Institute of Bratislava in 2023 on the project City for Children, where the students designed modifications of the public space in the spirit of the so-called tactical urbanism in the vicinity of the elementary school on Budatínská Street in Petržalka in order to fulfill the need for freedom of movement and autonomy.

PROF. ING. ARCH. IVAN PETELEN, PHD.

BILANCOVANIE 33 ROKOV ÚIV

Ivan Petelen je v súčasnosti emeritným profesorom /prof. od roku 2004/. Na SVŠT pôsobil od roku 1978 a pedagógom budúceho pracoviska Katedry Interiéru, výstavníctva a scénografie, dva roky aj Ústavu architektúry II a následne Ústavu interiéru a výstavníctva, za dôležitej podpory vtedajšieho nového vedenia fakulty. Od jej vzniku v 1990 do roku 2016 vedúcim týchto troch pracovísk. Venoval sa pedagogickej, vedeckovýskumnej a tvorivej činnosti v Bratislave, v Brne a vo Zvolene.

// BILANCING 33 YEARS OF THE ÚIV

Prednáška sumarizuje vznik ústavu na FA STU v roku 1990 a jeho historických predchodcov v minulých rokoch 20.storočia. Zdôrazňuje vznik Ústavu vnútornej architektúry na SVŠT /1957/ prof. J. E. Koulom, jeho študentom a neskorším pedagógom u nás aj na VŠVU prof. V. Vilhanom, až po vznik nášho samostatného pracoviska. V prednáške prezentuje aspoň jedno dôležité dielo z vlastnej interiérovej tvorby, ktoré dokumentuje rozsah prác od architektonickej a stavebnej rekonštrukcie, novú koncepciu priestorového využitia až po množstvo dizajnérskych prvkov interiéru. Tento interiér má už 45 rokov a dodnes je využívaný v pôvodnej koncepcii. Súčasťou časti priestorov na 3.NP bola aj kancelária prezidenta ČSFR Václava Havla.

Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave, Ústav interiéru a výstavníctva
Ivan.petelen@stuba.sk

The lecture summarizes the establishment of the Institute at FA STU in 1990 and its historical predecessors in the past years of the 20th century. It highlights the establishment of the Institute of Interior Architecture at the Slovak Technical University of Technology (STU) /1957/ by Prof. J.E.Koula, his students and later teacher at our university and at VŠVU Prof. V.Vilhana, up to the establishment of our independent department. In the lecture he presents at least one important work from his own interior design work, which documents the range of works from architectural and structural reconstruction, new concept of spatial use to a number of interior design elements. This interior is now 45 years old and is still in use today in its original concept. Part of the premises on the 3rd floor was also the office of the President of the Czechoslovak Socialist Republic Václav Havel.

DOC . MGR. MIROSLAV DEBNÁR

ATELIÉR INTERIÉROVÉHO DIZAJNU VŠVU

Miroslav Debnár je vedúcim ateliéru interiérového dizajnu na VŠVU v Bratislave, ktorý založil v roku 2018. Na škole pôsobí od roku 1992. Okrem pedagogickej činnosti sa venuje navrhovaniu celého spektra interiérov ,architektúre a produktovému dizajnu. V roku 2022 vydal monografiu Miroslav Debnár 92xxx22.

Vysoká škola výtvarných umení
v Bratislave
debnar@vsvu.sk

// INTERIOR DESIGN DEPARTMENT OF THE ACADEMY OF FINE ARTS

Prednáška je výberom študentských prác z ateliéru interiérového dizajnu VŠVU. Na príklade dvoch tém prezentuje obsah vyučovania , ktorý reflektuje súčasnosť okolo nás. Ponor do tém s ukážkami študentských prác je i ponorom do postupov v ateliéri.

The lecture is a selection of student works from the i

autor: Timea Kepová

MGR. ELENA FARKAŠOVÁ, ARTD.

VZDELÁVANIE BUDÚCICH INTERIÉROVÝCH DIZAJNÉROV

Elena Farkašová sa venuje najmä teórii a metodológii dizajnu, kreatívnym a humánnym aspektom dizajnérskej tvorby a kompetenčným abilitám v odbore dizajn. Od r. 2010 pôsobí ako vysokoškolský pedagóg na Technickej univerzite vo Zvolene a externe tiež prednáša na Inštitúte duševného vlastníctva pri Úrade priemyselného vlastníctva SR.

Drevárska fakulta, TU vo Zvolene, Katedra dizajnu nábytku a interiéru
farkasovae@tuzvo.sk

hu•volution

// EDUCATION OF FUTURE INTERIOR DESIGNERS

Príspevok sa zaoberá kompetenciami dizajnu a kompetenciami dizajnéra v 21. storočí ako súvzťažnou sústavou vzdelávania budúcich interiérových dizajnérov. Približuje trend vývoja kompetenčných požiadaviek a vyzdvihuje kreatívnu inteligenciu dizajnéra ako východiskový predpoklad tvorivého procesu/produktu v dizajne.

The paper discusses design competencies and designer competencies in the 21st century as a correlative system of education for future interior designers. It presents the trend of the development of competence requirements and highlights the creative intelligence of the designer as a prerequisite for the creative process/product in design.

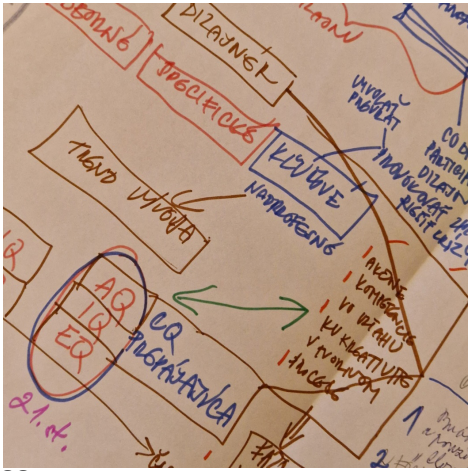

ING. MARTINA UHRINOVÁ, ING. MILAN ILLES

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA INTERIÉROVÝCH DIZAJNÉROV - SAID

SAID, Slovenská asociácia interiérových dizajnérov
https://www.said.sk/
info@said.sk

// SLOVAK INTERIOR DESIGNERS ASSOCIATION - SAID

Európska komora interiérových architektov ECIA je reprezentatívnym orgánom európskych profesijných organizácií v oblasti interiérovej architektúry a dizajnu. Organizácia ECIA bola založená v roku 1992 a v súčasnosti zastupuje 17 členských národných organizácií s viac ako 14 000 profesionálnymi interiérovými dizajnérmi/architektami vrátane Slovenskej republiky. Slovenská asociácia interiérových dizajnérov SAID sa ako prvá z krajín V4 stala oficiálnym observer členom ECIA. Slovenská asociácia interiérových dizajnérov, v skratke SAID, je nezávislé, odborné a kultúrno-spoločenské občianske združenie. Zakladatelia SAID vnímajú potrebu zviditeľňovať, podporovať a propagovať profesiu interiérového dizajnéra. Je pre nás podstatné posilniť povesť, rozvíjať spoluprácu a klásť dôraz na dôležitosť tejto multidisciplinárnej profesie v rámci komunity i širokej verejnosti. SAID organizuje každý rok prestížne ocenenie INSAID AWARDS, udeľované za najlepšie diela slovenskej interiérovej tvorby.

The European Chamber of Interior Architects ECIA is the representative body of European professional organisations in the field of interior architecture and design. Founded in 1992, ECIA currently represents 17 national member organisations with more than 14,000 professional interior designers/architects, including the Slovak Republic. The Slovak Association of Interior Designers SAID was the first among the V4 countries to become an official observer member of ECIA. The Slovak Association of Interior Designers, SAID for short, is an independent, professional and cultural and social civic association. The founders of SAID perceived the need to raise the profile, support and promote the profession of interior design. It is essential for us to enhance the reputation, develop collaborations and emphasize the importance of this multi-disciplinary profession within the community and the general public. Every year SAID organises the prestigious INSAID AWARDS, awarded for the best works of Slovak interior design.

BORIS BRŠEL

VÝKRESOVÁ DOKUMENTÁCIA V SLUŽBÁCH VÝROBNEJ PRAXE

Boris Bršel je absolventom Drevárskej fakulty TU vo Zvolene, je majiteľom a výkonným riaditeľom spoločnosti WOOD B, ktorá je dodávateľom drevárskych technológií. Dlhodobo spolupracuje aj so školami drevárskeho a dizajnérskeho zamerania pri vývoji experimentálnych diel a tvorbe vzdelávacích materiálov.

www.woodb.sk
brselb@woodb.sk

// DRAWING DOCUMENTATION IN THE SERVICE OF MANUFACTURING PRACTICE

Prednášajúci na príklade nedávnej výroby exteriérového mobiliáru, navrhnutého študentmi fakulty dokumentuje presahy výkresovej dokumentácie do CNC výrobného prostredia. Na pozadí chýb a nedostatkov kreslenia konkrétneho výrobku poukazuje na vplyv dizajnéra na kvalitu povrchu obrobku ,ale tiež bezpečnosť výrobného procesu. Prednáška je doplnená o teoretický základ práce s krivkami vo väzbe na CNC obrábanie.

The lecturer uses the example of a recent production of outdoor furnishings designed by students of the faculty to document the overlap of drawing documentation into the CNC production environment. Against the background of the errors and shortcomings of the drawing of a particular product, he points out the influence of the designer on the surface quality of the workpiece, but also the safety of the production process. The lecture is complemented by the theoretical basis of working with curves in relation to CNC machining.

MGR. ART. ADAM TÓTH, ARTD.

VYUČOVANIE DIZAJNU INTERIÉRU NA ŠKOLE UMELECKÉHO PRIEMYSLU

Adam Tóth študoval produktový a interiérový dizajn na Fakulte architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Počas doktorandského štúdia sa venoval problematike obnovy interiérov pamiatok modernej funkcionalistickej architektúry. V súčasnosti pôsobí ako pedagóg a vedúci odboru interiérového dizajnu na škole umeleckého priemyslu Tokajícka 24 v Bratislave.

Škola umeleckého priemyslu
Tokajícka 24, Bratislava
odbor dizajn interiéru
toth.adam@tokajicka.sk

// TEACHING INTERIOR DESIGN AT THE SCHOOL OF ART INDUSTRY

Prednáška sa zameriava na priblíženie výuky dizajnu interiéru na škole umeleckého priemyslu Tokajícka 24 v Bratislave. Vyučovanie odborného predmetu v stredoškolskom prostredí je do značnej miery podobné tomu vysokoškolskému, avšak v niektorých aspektoch sa aj odlišuje. Na strednej škole v porovnaní s vysokou školou viac cítiť obmedzenia dané štátnymi osnovami a celková zastaranosť školstva sa prejavuje vo väčšej miere. Napriek tomu je veľká snaha dať žiakom príjemné, uvoľnené a tvorivé prostredie pre rozvoj ich kreativity. Veľkým problémom dnešnej doby je preťaženosť žiakov, s ktorou sa dá v rámci výuky bojovať prepájaním tém, projektov, predmetov a odborov. Štúdium dizajnu interiéru je náročné aj po materiálovo technickom vybavení škôl, ale ak chceme dosiahnuť progres, nesmieme ani v tejto oblasti zaostávať.

The lecture focuses on the interior design teaching at the School of Art Industry Tokajícka 24 in Bratislava. The teaching of a vocational subject in a secondary school environment is largely similar to that of a university, but in some aspects it also differs. The limitations imposed by the national curriculum are felt to a greater extent in secondary school compared to university, and the overall obsolescence of education is more pronounced. Nevertheless, there is a great effort to give pupils a pleasant, relaxed and creative environment to develop their creativity. A major problem today is pupil overload, which can be combated by linking topics, projects, subjects and disciplines within the curriculum. The study of interior design is also demanding in terms of material and technical equipment in schools, but if we want to make progress, we must not fall behind in this area either.

// ZDRAVÉ DOMY

HEALTHY HOUSES

ING. ARCH. ZUZANA KIERULFOVÁ

ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Zuzana Kierulfová pôsobí od r. 2004 ako architektka v architektonickom štúdiu Createrra. V občianskom združení ArTUR sa dlhodobo venuje osvete a vzdelávaniu ako lektorka, predsedníčka, autorka článkov, manažérka početných vzdelávacích medzinárodných projektov v oblasti udržateľnej architektúry a obnovy. Zastupuje Slovensko na medzinárodnej scéne asociácií hlineného aj slameného staviteľstva.

ArTUR
www.ozartur.sk
zkierulfova@gmail.com

// LIVING RESPONSIBLY WITH CLIMATE CHANGE

Prednáška prezentuje výsledky projektu Žiť zodpovedne so zmenou klímy, podporeného z Nórskych grantov a štátneho rozpočtu SR. Cieľom projektu bolo podporiť efektívne zapojenie odborníkov v stavebníctve a širokej verejnosti do podpory správania šetrného voči klíme, prostredníctvom zlepšenia povedomia a budovania kapacít v oblasti nízkoemisných riešení a riešení na prispôsobenie sa zmene klímy v bývaní. Pri realizácii tvrdých mitigačných a adapt-ačných opatrení v reakcii na zmenu klímy bol dôraz kladený na využitie prírodných obnoviteľných materiálov a hlinených stavebných techník v príkladovej stavbe minidomu. Tieto materiály a koncepty môžu byť úspešne aplikované nielen na menších, ale aj na veľkých stavebných projektoch.

The lecture presents the results of the project Living Smart with Climate Change, supported by Norwegian grants and the state budget of the Slovak Republic. The aim of the project was to support effective engagement of building professionals and the general public in promoting climate friendly behaviour, through awareness raising and capacity building on low carbon and climate change adaptation solutions in housing. In implementing hard mitigation and adaptation measures in response to climate change, the focus was on the use of natural renewable materials and earthen construction techniques in the example tiny-house construction. These materials and concepts can be successfully applied not only on small-scale but also on large-scale construction projects.

DOC. ING. ARCH. HENRICH PIFKO, PHD.

STN PRE HLINENÉ STAVEBNÉ KONŠTRUKCIE

Henrich Pifko je docentom na Fakulte architektúry a dizajnu STU V Bratislave, kde pôsobí na Ústave ekologickej a experimentálnej architektúry a s kolegami vedie Ateliér zelenej architektúry. V pedagogickej, výskumnej a projekčnej praxi sa venuje navrhovaniu energeticky efektívnych budov, využívaniu prírodných stavebných materiálov a udržateľnosti architektúry.

Fakulta architektúry a dizajnu STU
v Bratislave
ArTUR
henrich.pifko@stuba.sk

ICS: XXXXXXX SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA draft 9.3 25. september 2023

SUTN	Hlinené konštrukcie pre pozemné stavby – Časť 1: Názvoslovie, použitie a technológie spracovania *Pracovný návrh*	**STN 73 XXXX**

// CLAY WALLPAPER/CLAY AS A PREFAB WALL FINISH

Prírode blízke stavebné materiály sú stále okrajovou, no čoraz aktuálnejšou témou. Donedávna o ne mali záujem skôr ekologický nadšenci. Vízia nízkouhlíkovej Európy však dáva do popredia aj problematiku viazaných emisií oxidu uhličitého a návrh najnovšej aktualizácie EPBD počíta s monitorovaním viazaných emisií CO2 budov v rámci celého ich životného cyklu budov. Predpokladáme, že to povedie k nárastu záujmu o stavanie z hliny, pre jeho podporu v hlavnom prúde výstavby však potrebujeme aj oporu v normách. Preto sme oživil starší návrh TNI (technickej normatívnej informácie) o hline a na novej úrovni (ako STN a v úzkej spolupráci s kolegami z VUT Brno a ČVUT Praha) pripravujeme v rámci združenia ARTUR slovenskú normu – v prvej časti venovanú najmä názvosloviu, použitiu a technológiám stavania z hliny.

Nature-friendly building materials are still a marginal but increasingly topical issue. Until recently, they were of interest to ecological enthusiasts. However, the vision of a low-carbon Europe is also bringing the issue of sequestered carbon dioxide emissions to the fore and the proposal for the latest update of the EPBD foresees the monitoring of the sequestered CO2 emissions of buildings throughout their entire life cycle. We anticipate that this will lead to an increase in interest in Earth construction, but we also need a backing in standards to support it in mainstream. Therefore, we have revived an older TNI (Technical Normative Information) proposal and are preparing a Slovak standard at the new level (as an STN and in close cooperation with colleagues from Brno University of Technology and Czech Technical University in Prague) within the ArTUR association - in the first part mainly dedicated to the nomenclature, uses and technologies of earth construction.

ALEXANDRE DOULINE

ROZVOJ ODVETIA HLINENÉHO STAVEBNÍCTVA VO FRANCÚZSKU

Alexandre Douline, so vzdelaním v oblasti stavebného inžinierstva, je absolventom CEAA Terre. Pôsobí ako konzultant pre organizáciu Misereor, nemeckú inštitúciu pre rozvojovú pomoc, ako odborník z laboratória CRAterre-ENSAG, pri podpore výstavby verejných budov z hliny v Afrike. Od roku 2003 pravidelne prispieva k rozvoju nástrojov ECVET pre stavby z hliny.

AsTerre
www.asterre.org
alexandre.douline@gmail.com

//DEVELOPMENT OF THE EARTH CONSTRUCTION SECTOR IN FRANCE

Od roku 2018 sa odvetvie snaží zorganizovať okolo hlavných regionálnych a národných organizácií, ktoré sa venujú výstavbe z hliny. Cieľom je mať jediného partnera pre rokovania s vládnymi orgánmi, ktoré sa zaujímajú o podporu ekologických a geologických stavebných materiálov v sektore stavebníctva a obnovy dedičstva postaveného z hliny. V rámci plánu obnovy Francúzska na roky 2030 vláda alokovala významné finančné prostriedky do Programu Investícií do Budúcnosti. Táto prezentácia predstavuje hlavné výskumné projekty a posilňovanie výučbových programov, ktoré už sú financované alebo sa pripravujú.

Since 2018, the sector has been trying to structure itself around the main regional and national organisations involved in earth construction. The aim is to have a single point of contact for negotiations with government bodies, which are keen to promote bio- and geo-sourced materials in the construction and renovation of earthen heritage buildings. As part of the France 2030 recovery plan, the government has earmarked substantial sums for the Future Investment Programme. This presentation shows the main research projects and strengthening of official curriculums, already launched or in preparation.

ING. ARCH. ELIŠKA TURANSKÁ

REALIZÁCIE REKONŠTRUKCIÍ A NOVOSTAVIEB V REGIONÁLNOM KONTEXTE - KONVERZIE STODÔL

Eliška Turanská pracuje ako architektka na Slovensku viac než 10 rokov. Prax ju priviedla ku revitalizáciám vidieckych stavieb, ktoré pripravuje najmä projekčne, v niektorých prípadoch aj realizačne.

www.eliskaturanska.sk

// IMPLEMENTATION OF RECONSTRUCTIONS AND NEW BUILDINGS IN THE REGIONAL CONTEXT - BARN CONVERSIONS

Prezentácia mapuje osobnú skúsenosť z praxe architektky za posledných 10 rokov, kedy som sa venovala projektovaniu väčšieho množstva vidieckych stavieb – najčastejšie ich prestavbám. Súčasťou takmer každého sídla sú aj hospodárske budovy – stodoly, ktoré sa stávajú často veľmi významným prvkom zrevitalizovaného života, niekedy dokonca hrajú primárnu funkciu. Konštrukčne to často býva výzva, na rozdiel od obytných stavieb sú však stodoly svojou veľkosťou a dispozičnou voľnosťou vďačné na vsadenie súčasného životného štýlu s priestrannými miestnosťami, vysokými stropmi, či mimoriadnymi preskleniami.

The presentation maps my personal experience as an architect over the last 10 years, when I have been designing a large number of rural buildings - most often their adaptation. Outbuildings - barns - are part of almost every settlement and often become a very important element of revitalised life, sometimes even playing a primary function. Structurally, this is often a challenge, but unlike residential buildings, barns, with their size and freedom of layout, lend themselves to the incorporation of contemporary lifestyles with spacious rooms, high ceilings, or extraordinary glazing.

ING. ARCH. MARIÁN ONTKÓC, PROF. ING. VERONIKA KOTRADYOVÁ, PHD.

REGIONÁLNA IDENTITA V MATERIÁLNEJ KULTÚRE

Marián Ontkóc je dosluhujúcim doktorandom na Fakulte architektúry a dizajnu STU V Bratislave. V praxi sa venuje navrhovaniu z prírodných materiálov a rekonštrukciám. V rámci dizertačnej práce sa venuje participatívnemu dizajnu a úlohe pocitu identity v rámci sociálnej udržateľnosti.
Veronika Kotradyová je školiteľkou jeho dizertačnej práce a vedúcou projektu Identita SK, ktorého je práca súčasťou, jej profil je na str. 8 v zborníku.

Fakulta architektúry a dizajnu, STU v Bratislave, Ústav interiéru a výstavníctva
m.ontkoc@gmail.com
veronika.kotradyova@stuba.sk
www.projekidentita.sk

REGIONAL IDENTITY IN MATERIAL CULTURE

Prednáška prezentuje výsledky výskumu v rámci dizertačnej práce, kde sa autor pokúsil o participatívny dizajn vo vidieckom prostredí na Slovensku. V teoretickej časti skúma čo je to identita a aké sú jej prejavy z pohľadu evolučnej biológie. Pozoruje, cez aké mechanizmy sa šíria tradície ako vznikajú. Rovnako pozoruje obraz a vývoj regionálnej identity, jej všeobecnej „mainstreamovej" predstavy. Súčasťou prezentácie je aj krátky prehľad výsledkov projektu IDENTITA SK- spoločná platforma dizajnu, architektúry a sociálnych vied. Jeho hlavným cieľom bolo preskúmať formy transformácie tradičnej materiálnej kultúry na Slovensku v 5 oblastiach záujmu a jej potenciál pre regionálny rozvoj.

The lecture presents the results of the research within the framework of the dissertation, where the author attempted participatory design in a rural environment in Slovakia. In the theoretical part, he examines what identity is and what its manifestations are from the perspective of evolutionary biology. He observes through what mechanisms traditions spread as they emerge. It also observes the image and development of regional identity, its general "mainstream" idea.
The presentation also includes a short overview of the results of the IDENTITA SK project - a joint platform of design, architecture and social sciences. Its main aim was to explore the forms of transformation of traditional material culture in Slovakia in 5 areas of interest and its potential for regional development.

ING. MARTIN ČERŇANSKÝ, PHD.

LIDOVÁ ARCHITEKTURA A JEJÍ UDRŽITELNOST

Martin Čerňanský vystudoval Fakultu stavební ČVUT v Praze, obor Pozemní stavby a architektura. Od roku 2004 pracuje na generálním ředitelství Národního památkového ústavu se specializací na venkovská sídla a lidovou architekturu. V rámci výzkumné činnosti se podílel na projektu Ústavu teoretické a aplikované mechaniky AV ČR věnovanému poškození a poruchám staveb.

Na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze externě přednášel problematiku historických staveb a konstrukcí ze dřeva.

Národní památkový ústav,
generální ředitelství
www.npu.cz
cernansky.martin@npu.cz

// FOLK ARCHITECTURE AND ITS SUSTAINABILITY

Přednáška je zaměřena na problematiku adaptace historických staveb na klimatickou změnu a možného snížení energetické náročnosti budov. Souvisí přitom s redukcí skleníkových plynů, která je celosvětovou prioritou s Evropskou Únií v čele. Kromě územního plánování ve vazbě na krajinu, sídla a umístění staveb včetně jejich prostorového uspořádání se stejnou měrou týká rovněž stavebně technického řešení jednotlivých objektů. Ačkoliv exaktních dat za konkrétních podnímek a v konkrétních situacích je stále nedostatek a s řadou opatření směřujících k omezení spotřeby energie chybí rovněž dlouhodobá zkušenost, bývají často prvoplánovitě aplikovány rovněž na historické stavby včetně kulturních památek. Podrobné hodnocení často chybí nebo je přehlíženo ve prospěch dílčích záměrů, nahlížených pouze skrze technické příručky určené primárně pro novostavby a nové výrobky na trhu. Nedostatek ponaučení z historických konstrukčních principů a stavebních postupů přitom často vede k nevhodné adaptaci, charakterizované ztrátou kulturně-historických hodnot.

Příspěvek byl připraven pro konferenci Folk / Vernacular Architecture: From the Traditions to the Future, pořádanou Komitétem pro lidovou architekturu při Akademii věd Maďarské republiky. Prezentován byl 30. srpna 2023 ve Veszprému v rámci přednáškového bloku Learning from the local tradition methods.

ARCH. ALINA NEGRU

REGIO EARTH. CEZHRANIČNÁ VZDELÁVACIA PERSPEKTÍVA

Alina Negru je architektka a výskumná pracovníčka na Západnej univerzite v Temešvári. Špecializuje sa na hlinené architektúry (DSA) na Craterre - ENSAG Grenoble (Francúzsko) a ako členka Výskumného centra pre kultúrne dedičstvo a antropológiu a zakladajúca členka ateliérov Terrapia a Recult sa podieľa na národných a medzinárodných projektoch dokumentácie, aktivácie a propagácie miestnych stavebných postupov s využitím hliny.

RHeA - Research Centre for Cultural Heritage and Anthropology, West University of Timisoara
www.rhea-uvt.org
alina.negru@e-uvt.ro

// REGIO EARTH. A CROSS-BORDER EDUCATIONAL PERSPECTIVE

Prednáška predstavuje cezhraničné každoročné vzdelávacie a kultúrne podujatie Regio Earth, letnú školu o dedičstve zeme, architektúre a dizajne, ktorá sa koná v Rumunsku, Maďarsku a Srbsku. Posledný rumunský ročník sa uskutočnil v Temešvári, v dvoch tamojších komunitných záhradách, kde sa experimentuje s know-ho o produkčnom a konštrukčnom potenciáli miestnej zeme a odovzdáva sa mladším generáciám. Tematické workshopy letnej školy, výchovný a vzdelávací účel tohto každoročného podujatia a perspektívy, ktoré si jeho organizátori predstavujú, budú predstavené v tejto prednáške.

The lecture presents the cross border annual educational and cultural event Regio Earth, an itinerary summer school about earthen heritage, architecture and design that takes place in Romania, Hungary and Serbia.The last Romanian edition took place in Timișoara, in two of its community gardens where the know-how about the productive and constructive potential of the local earth is experimented and passed on to younger generations. The thematic workshops of the summer school, the educational and training purpose aimed by the yearly event and the perspectives envisioned by its organizers are to be presented in this lecture.

BC. MÁRIA PRUŽINCOVÁ

HLÍNA PRO LIDI

je študentkou 2. ročníka magisterského programu na Fakulte architektúry VUT v Brne. Počas štúdia sa venuje udržateľnému rozvoju miest. V projekte „Hlína pro lidi" sa zaoberá aspektami komunitných stavieb z nepálenej hliny.

xapruzincova@vutbr.cz

// CLAY FOR PEOPLE

Prednáška predstavuje študentský špecifický výskumný projekt s názvom „Hlína pro lidi", ktorý prebieha na Brnenskej fakulte architektúry VUT. Projekt sa zaoberá ekologicky a ekonomicky priaznivým komunitným stavbám z nepálenej hliny. Cieľom je získavanie teoretických a praktických poznatkov pre podporu rozvoja hlineného staviteľstva. Komunitné stavby posilňujú medziľudské vzťahy a zároveň vzťah ľudí k realizovanej stavbe. Hlina je lacný, dostupný, recyklovateľný a zdraviu nezávadný materiál s veľkým potenciálom pre komunitné projekty.

The lecture introduces a student specific research project called "Clay for people", which takes place at the Brno University of Technology, Faculty of Architecture. The project deals with ecologically and economically friendly community buildings made of unfired clay. The aim is to acquire theoretical and practical knowledge to support the development of earthen construction. Community constructions strengthen interpersonal relationships and also the relationship of people to the constructed building. Clay is a cheap, accessible, recyclable and healthy material with great potential for community projects.

ING.ARCH. SILVIA GAJDOŠOVÁ

OBNOVA TRADIČNÉHO DOMU – NÁVRH A PRAX

Silvia Gajdošová je architektkou, ktorá sa zaoberá poradenstvom a osvetou pri obnove hlinených domov, rieši v praxi čiastkové rekonštrukcie a venuje sa aj neinvazívnym metódam odvlhčenia a vápenným technológiám. Od roku 2019 pracuje ako inšpektorka pamiatok v rámci projektu Pro monumenta na Odbore preventívnej údržby pamiatok PÚ SR.

Pamiatkový úrad SR - Odbor preventívnej údržby pamiatok
www.promonumenta.sk
silvia.lanatorova@gmail.com

// RESTORATION OF A TRADITIONAL HOUSE - DESIGN AND PRACTICE

Prednáška má za cieľ povzbudiť vlastníkov, projektantov a architektov venovať sa obnovám aj „obyčajných" domov, ktoré na prvý pohľad nie sú možno veľmi zaujímavé, ale ich obnova má predsa zmysel. Hlina v nich je tiež často prítomná a často nevítaná, niekedy je dokonca aj dôvodom na zbúranie. Na príkladoch si ukážeme, prečo je zmysluplné tieto domy obnovovať, či je dom z hliny odkázaný len pre jej veľkých fanúšikov alebo vie splniť aj požiadavky súčasného štandardu a širšieho okruhu ľudí.

The aim of the lecture is to encourage owners, designers and architects to renovate even "ordinary" houses, which may not be very interesting at first glance, but their renovation makes sense. Dirt is also often present in them and often unwelcome, sometimes even a reason for demolition. We will use examples to show why it makes sense to renovate these houses, whether a house made of clay is a legacy only for its big fans or whether it can also meet the requirements of contemporary standards and a wider range of people.

ZDENĚK VEJPUSTEK, JAN MÜLLER, ZUZANA FIŠAROVÁ, LUBOR KALOUSEK

MOŽNOSTI DOKUMENTACE A ZAMĚŘOVÁNÍ HISTORICKÝCH HLINĚNÝCH STAVEB METODOU LASEROVÉHO SKENOVÁNÍ

Veronika Grand Bruncková je občianska aktivistka a architektka. Okrem práce v ateliéroch pomáhala pri vzniku Plánu Bratislava, pracovala na pražskom IPR a aj na projekte Inštitútu regionálneho rozvoja Bratislavského kraja. Založila občianske združenie Zdravé zdravotníctvo, s ktorým spolu s dobrovoľníkmi redizajnujú a humanizujú priestory slovenských zdravotníckych priestorov.

Přednáška prezentuje průběžné výsledky projektu Ministerstva kultury ČR - NAKI III, který je zaměřen na jednu z nejohroženějších skupin historického stavebního fondu ČR, a to na jedinečnou technologii hliněných staveb s použitím kusového staviva (válků) a způsoby jejich záchrany. Dochované historické stavby, které je v rámci výzkumu nutno zdokumentovat, jsou půdorysně i výškově značně složité, a navíc často i ve velmi špatném stavu. Tento příspěvek se zaměřuje na možnosti využití pozemního 3D laserového skenování (3D Laser Scanning), které umožňuje rychlý a efektivní sběr dat v polních podmínkách, pro následné zpracování dokumentace stávajícího stavu stavebních objektů a konstrukcí. V rámci přednášky budou uvedeny výhody a nevýhody této metody a její srovnání s jinými, tradičními metodami, včetně praktických příkladů.

Ing. Zdeněk Vejpustek, Ph.D. - FA VUT v Brně, Ústav stavitelství, vejpustek@vutbr.cz
Ing. Jan Müller, Ph.D., Ing. Zuzana Fišarová, Ph.D., Ing. Lubor Kalousek, Ph.D. - Fakulta stavební, Vysoké učení technické v Brně, Ústav pozemního stavitelství, https://www.fce.vutbr.cz/, muller.j@fce.vutbr.cz, fisarova.z@fce.vutbr.cz, kalousek.l@fce.vutbr.cz

The lecture presents the interim results of the project of the Ministry of Culture of the Czech Republic - NAKI III, which focuses on one of the most endangered groups of the historical building stock of the Czech Republic, namely on the unique technology of earthen buildings with the use of lump building material (cylinders) and ways of their preservation. The surviving historical buildings that need to be documented in the research are very complex in plan and height and often in very poor condition. This paper focuses on the possibilities of using terrestrial 3D Laser Scanning, which enables fast and efficient data collection under field conditions, for the subsequent documentation of the existing condition of buildings and structures. The lecture will present the advantages and disadvantages of this method and its comparison with other, traditional methods, including practical examples.

SIMONE RUSCHMEIER, MSC ARCH., DSA TERRE

HLINENÉ TAPETY/HLINA AKO PREFABRIKOVANÁ ÚPRAVA STIEN

Simone Ruschmeierová študovala architektúru v Nemecku a v Spojenom kráľovstve a od roku 2006 pracuje ako architektka. Má tiež kvalifikáciu prírodného staviteľa so špecializáciou na slamenú architektúru a vyštudovala postgraduálne štúdium na CRAterre, Grenoble, vo Francúzsku "zemná architektúra".

Lehmtapete@gmail.com

// CLAY WALLPAPER/CLAY AS A PREFAB WALL FINISH

Hlina sa používa v stavebníctve aj v interiéroch a v mnohých ohľadoch prekonáva iné materiály. Táto prezentácia predstaví hlinené tapety ako ďalší výrobok, ktorý rozšíri paletu povrchových úprav, z ktorých si môžete vybrať, a vysvetlí myšlienku a použitie výrobku slovom, obrazom a vzorkami.

Clay is used in construction as well as interior finishes and out performs other other materials on so many levels. This presentation will introduce Clay wallpaper as yet another product to extend the pallet if finishes to choose from, explaining the idea for and the use of the product in word, picture and samples.

PETER COCH

SKÚSENOSTI Z REALIZÁCIÍ HLINENÝCH POVRCHOV V BYTOCH

Peter Coch je hlinárom a vápenárom v združení prírodných staviteľov ORGANICA z Banskej Bystrice. Realizuje rekonštrukcie i novostavby domov a bytov pomocou hliny a vápna. Medzi jeho portfólio patria hlinené omietky, hlinené podlahy, hlinené priečky, vápenné fasády a sanačné omietky.

Organica
www.organica.name
organica.name@gmail.com

// EXPERIENCE FROM THE REALIZATION OF CLAY SURFACES IN APARTMENTS

Téma hlinených omietok v mestskom prostredí je v našich slovenských podmienkach v posledných rokoch novinkou. Pre väčšinu laickej verejnosti je použitie hlinených omietok spájané s rekonštrukciami starých domov na vidieku, prípadne realizáciami v novostavbách z prírodných materiálov. Remeselníci z ORGANICA realizujú hlinené omietky v bytových domoch a panelákoch už vyše 5 rokov. V prednáške nám predstavia východiská výberu skladby hlinených omietok pre hotové staré alebo nové steny v bytoch. Ukážu nám ako hlinené omietky menia estetiku bytov a vnášajú do ich interiérov materiálovú aj estetickú kvalitu prírodného materiálu.

The topic of clay plasters in the urban environment is a novelty in our Slovak conditions in recent years. For the majority of the general public, the use of clay plasters is associated with the reconstruction of old houses in the countryside, or the implementation in new buildings made of natural materials. ORGANICA craftsmen have been implementing clay plasters in apartment buildings and prefabricated houses for more than 5 years. In the lecture they will present us the starting points for the selection of clay plaster compositions for finished old or new walls in apartments. They will show us how clay plasters change the aesthetics of apartments and bring the material and aesthetic quality of the natural material into their interiors.

MGR. ART. ROMAN MIŠKOV

GEOPOLYMÉRY V PRÍRODNÝCH STAVBÁCH

Roman Miškov sa venuje prírodným stavbám od roku 2008. Obľúbeným materiálom je hlina v rôznych formách a podobách v kombinácii s drevom a slamou. Rád experimentuje a hľadá nové a inovatívne riešenia a postupy. Aktívne sa zúčastňuje rôznorodej činnosti v oz ArTur a svoje skúsenosti odovzdáva v rámci vzdelávacích kurzov.

Oz ArTur, BIOLINE
www.bioline.sk
bioline.miskov@gmail.com

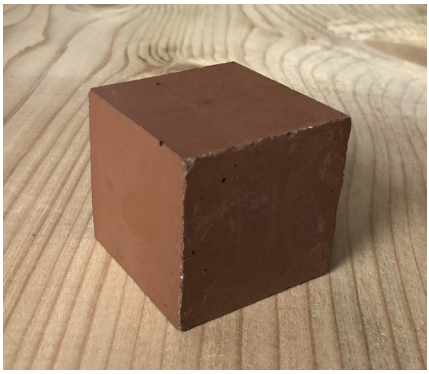

// CLAY WALLPAPER/CLAY AS A PREFAB WALL FINISH

Výrazné negatívne vplyvy stavebníctva na životné prostredie nás nútia hľadať vhodnejšie riešenia a alternatívy. Týka sa to predovšetkým cementu, ale aj iných materiálov vo veľkej miere používaných v našich domoch a budovách. Geopolyméry sú veľmi perspektívnym adeptom na zníženie emisií CO2. Prezentácia sa zaoberá možnosťami náhrady cementu geopolymérmi, ale tiež ich použitím pri výrobe stavebných prvkov a doplnkových materiálov v stavbách. Na priblíženie aktuálneho stavu a diania v tomto odvetví odznejú informácie z 15. medzinárodnej konferencie o geopolyméroch, ktorá sa konala v lete vo Francúzsku.

The significant negative impacts of construction on the environment are forcing us to look for more appropriate solutions and alternatives. This applies in particular to cement, but also to other materials used extensively in our homes and buildings. Geopolymers are a very promising candidate for reducing CO2 emissions. The presentation deals with the possibilities of replacing cement with geopolymers, but also with their use in the production of building elements and supplementary materials in buildings. Information from the 15th International Conference on Geopolymers, held in France this summer, will be presented to give an overview of the state of the art and what is happening in the sector.

ING. ARCH. ROMAN BOLCEK

ROBOTIZACE MATERIÁLY A TECHNOLOGICKÉ TRENDY PRO ARCHITEKTURU

Doktorand na Fakultě architektury VUT v Brně na Ústavu experimentální tvorby, pod vedením Martina Kaftana. Jeho základní výzkum se zabývá globálními otázkami dnešních velkoměst v rámci architektury s ohledem na environmentální prostředí. Výsledky svého výzkumu chce v budoucnu využít při aplikovaném výzkumu na jednotlivé architektonické elementy nebo architektonické formy pro budovy budoucnosti.

Fakulta architektury VUT Brno
xabolcek@vutbr.cz

// ROBOTICS MATERIALS AND TECHNOLOGY TRENDS FOR ARCHITECTURE

V dnešní době se v architektuře a stavebnictví schyluje k velkým změnám a to vlivem průmyslu 4.0. Je velmi pravděpodobné, že architektonické formy budou čelit novým výzvám a to z důvodu změn technologických a společenských. V kontextu těchto otázek už dnes hledají odborníci nové efektivní materiály nebo pracovní postupy. Tento příspěvek shrnuje nynější problematiku a poukazuje na nové možné alternativy. Jako základní téma popisuje 3D tisk z hliněného materiálů a komparuje dnešní používané materiály s vhodnou technologií aditivní výroby. Závěry prezentované v článku budou dále použity v rámci projektu specifického výzkumu "Hlína pro lidi" a navazujícího výzkumu na Fakultě architektury VUT v Brně.

Today, the architecture and construction industry is undergoing major changes due to Industry 4.0. It is very likely that architectural forms will face new challenges due to technological and societal changes. In the context of these issues, experts are already looking for new efficient materials or working practices. This paper summarizes the current issues and highlights new possible alternatives. As a basic topic, it describes 3D printing from clay materials and compares the materials used today with suitable additive manufacturing technology. The conclusions presented in the paper will be further used within the specific research project "Clay for People" and follow-up research at the Faculty of Architecture of the Brno University of Technology.with great potential for community projects.

ING. ARCH. MICHAL KRIŽO

HLINENÉ KONŠTRUKCIE PROSTREDNÍCTVOM 3D TLAČE/VESMÍRNY POTENCIÁL

Michal Križo je doktorandom na Fakulte architektúry a dizajnu STU V Bratislave, na Ústave Ekologickej a Experimentálnej architektúry. Taktiež je praktizujúcim architektom Ateliéru ARCHA.

Ing. arch. Michal Križo
Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave, Ústav ekologickej a experimentálnej architektúry,
Ateliér ARCHA
michal.krizo@stuba.sk

// ALUMINIUM STRUCTURES VIA 3D PRINTING/SPACE POTENTIAL

Prednáška prezentuje súčasný rámec poznania a stavu technológie aj praxe 3D tlače v stavebníctve. Poukazuje na úspechy aj limity zahraničných i tuzemských, experimentálnych i komerčných realizácií budov, konštrukcií alebo ich častí, na bohatstvo a potenciál nových možností architektonických tvarov, na obmedzenia používaných materiálov, na najnovšie dostupné výpočtové možnosti v kontexte optiky ekologickej a udržateľnej architektúry. Pozornosť upriamuje obzvlášť na problematiku hlinených konštrukcií. Otvára doteraz nezodpovedané otázky výstavby a užívania 3D tlačených hlinených stavieb v našich kultúrnych a klimatických podmienkach. Prezentuje aktuálne i možné výskumné ciele s komerčným významom v oboch smeroch: "low-tech" i "high-tech.

The lecture presents the current framework of knowledge and state of the art of 3D printing technology and practice in the construction industry. It highlights the successes and limitations of foreign and domestic, experimental and commercial realizations of buildings, structures or parts thereof, the richness and potential of new possibilities of architectural forms, the limitations of the materials used, the latest available computational possibilities in the context of the optics of ecological and sustainable architecture. It focuses in particular on the issue of earthen structures. It raises hitherto unanswered questions about the construction and use of 3D printed earthen structures in our cultural and climatic conditions. It presents current and possible research objectives with commercial relevance in both directions: "low-tech" and "high-tech.

KONFERENCIA SA KONALA POD ZÁŠTITOU PROJEKTOV:
ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY, PODPORENÉHO Z NÓRSKYCH GRANTOV A ŠTÁTNEHO ROZPOČTU SR KEGA Č. 002STU-4/2022,
INTERIÉROVÁ TVORBA - MIZNÚCE DEDIČSTVO A JEHO DIGITÁLNA OBNOVA APVV,
IDENTITA SK A ERASMUS PLUS DESIRE

ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Norway grants
Podporené z Nórskych grantov a štátneho rozpočtu SR

STU FAD
SLOVAK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN BRATISLAVA
FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN

BCDLAB
Body Conscious Design Laboratory

europlac ...to najlepšie z dreva
blum

VYDAVATEĽSTVO SPEKTRUM STU
ISBN 978-80-227-5343-2